

ת"פ 31151/02/20 - רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז- מע"מ פלילי נגד אברהים אל ג'רידי, תאיה ביג לבנייה בע"מ, אי.אם.אר נאטור בע"מ

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 31151-02-20 רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי נ' אל ג'רידי
ואח'
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט דרור קלייטמן
מאשימה
רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי
באמצעות ב"כ עו"ד תומר מזרחי
נגד
נאשמים
1. אברהים אל ג'רידי
2. תאיה ביג לבנייה בע"מ
3. אי.אם.אר נאטור בע"מ

באמצעות ב"כ עו"ד קרן זרקו זמיר
החלטה בבקשה על פי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי

רקע וטיעוני הצדדים

- נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם ביצוע עבירות מס.
- ב"כ הנאשמים הגישה בקשה בהתאם לסעיף 108 לחוק סדר הפלילי ובה עתרה לקבל לידה את העתק המכתב (לרבות מסמכים וכל חומר נוסף) שנשלח על ידי המאשימה ליועץ המשפטי לממשלה, לצורך קבלת אישור בדיעבד להגשת כתב האישום בהליך זה, בחריגה מהוראת סעיף 57א'(א) לחוק סדר הדין הפלילי. וכן את נימוקי היועץ המשפטי לממשלה למתן אישור בדיעבד ואישורים ודיווחים כמתחייב מהנחיית היועמ"ש.
- ב"כ הנאשמים נימקה את בקשתה בכך שמדובר בהגשת כתב אישום שהוגש בחריגה קיצונית מהנחיות היועמ"ש בדבר משך החקירה והליכי העמדה לדין. ולכן בכוונתה להעלות בפני בית המשפט בעניין זה, טענה של הגנה מן הצדק ופסול בכתב האישום, ולצורך כך היא זקוקה למסמכים אלו שהינם רלוונטיים לצורך הגשת בקשה זו. המבקשים נזקקים להם על מנת לעמוד ברף ההוכחה הנדרש מהם לצורך ביסוס טענה של הגנה מן הצדק. היא מצביעה על כך שאין בבקשה מעין זו לפגוע בצד ג' כלשהוא.
- מנגד, ב"כ המאשימה מתנגד לבקשה, ומנמק זאת בכך שאין מדובר בחומר חקירה אותו יש

למסור לנאשמים, אלא תרשומת פנימית שחשיפתה עלולה לפגוע באינטרס הציבורי לאפשר לעובדי הציבור להביע את עמדתם ודעותיהם באופן חופשי, מבלי שהדבר יגיע לגורמים חיצוניים למערכת. הוא הצביע על כך שבהתאם להלכה הפסוקה, נימוקי יועמ"ש הינם בגדר תרשומת פנימית. עוד הצביע על כך שהמבקשים אינם זקוקים להנמקה ולמסמכים שנתבקשו, על מנת להגיש בקשה לביטול כתב האישום מכוח טענה של הגנה מן הצדק, מאחר ומצויים בידם כלל הנתונים והנסיבות להגשת כתב האישום.

דין והכרעה

5. שני הצדדים הפנו בטיעוניהם את בית המשפט לפסק דינו של בית המשפט העליון בבש"פ 7955/13 פלוני נגד מדינת ישראל (10.4.14). ואכן אני סבור כי בצדק הפנו הצדדים לפסק דין זה, העוסק בשאלה שיש בה על מנת להשליך על ההחלטה בהליך שבפניי.

6. באותו פסק דין נדון ערר שהוגש על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשת העורר, במסגרת סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, להורות למשיבה להעביר לידיו את נימוקי החלטת היועץ המשפטי לממשלה, אשר החליט בהתאם לסעיף 14 לחוק הנוער, להעמיד את העורר לדין, על אף שחלף פרק זמן של שנה מיום ביצוע המעשים המיוחסים לו בחלק מהאישומים, אותן ביצע בהיותו קטין.

7. העניין שנדון באותו פסק דין דומה לעניינינו, בכך שבשני המקרים הבקשה נסובה על קבלת הפניה שבוצעה ליועץ המשפטי לממשלה, נימוקי החלטתו והמסמכים הנלווים אליה, כאשר החלטת היועץ המשפטי נוגעת בשימוש בסמכותו להורות על הגשת כתב האישום בנסיבות החורגות מן הנוהל הרגיל.

8. תחילה עוסק פסק הדין של בית המשפט העליון בעצם סיווגם של המסמכים המתבקשים ומביא בדבריו החלטה קודמת של בית המשפט העליון: **"בעניין אחר ציין השופט א' רובינשטיין כי: "ככלל מסמך פנימי המשקף את שיקולי התביעה באשר להעמדה, או לאי-העמדה, לדין הוא תרשומת פנימית שאין חובה להעבירה לעיון ההגנה במסגרת זכות העיון המוקנית לנאשם לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי" (בג"ץ 366/12 התובעת הצבאית הראשית נ' בית הדין הצבאי לערעורים, [פורסם בנבו] פסקה ט"ז (28.1.2013), ההדגשה במקור)".**

9. אולם בהמשך החלטתו, עוסק כב' השופט זילברטל לא רק בשאלה האם מסמכים אלו נכללים בגדר חומר חקירה בעניינו יש לנאשם זכות לקבלתו במסגרת סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, אלא גם בשאלת קבלתו של חומר זה לצורך הגשת בקשה לביטול כתב אישום על יסוד טענת הגנה מן הצדק. ובעניין זה הוכרע בפסק הדין כי: **" מובן שעל אף קיומו של הליך יסודי עובר למתן האישור, עשוי ליפול באישור ההעמדה לדין פגם הנובע מהפעלת שיקול דעת מוטעה. במקרים בהם נתוניו הבסיסיים של המקרה, שכולם ידועים לנאשם, מצביעים על כך שמתן האישור להעמדה לדין לכאורה אינו סביר, ניתן להעלות בפני בית המשפט בקשה לביטול כתב האישום מכוחה של טענת הגנה מן הצדק. בבוא ההגנה לשקול את אפשרות העלאת טענת הגנה מן הצדק, בגדרה תטען כנגד שיקול הדעת שהופעל בקבלת ההחלטה על**

העמדת הנאשם לדין, פרושה בפניה התשתית העובדתית המלאה שעל בסיסה התקבלה ההחלטה: כתב האישום, כל חומר החקירה, נתוניו המלאים של הנאשם והנחיה 1.5 אשר מפרטת את השיקולים שעל התביעה לשקול בטרם היא פונה בבקשה לגורם המאשר... יתר על כן, במהלך הדיון בטענת ההגנה מן הצדק, ממילא תידרש המשיבה להגן על ההחלטה בדבר העמדתו לדין של הנאשם ובתוך כך היא בהכרח תחשוף את שיקוליה בנדון. ברי כי אין להסתפק בהצגת שיקולים סתמיים וכלליים, או באמירה שדי בעצם העובדה שהתקבל אישור היועץ, ויש להתמודד עם העולה מנסיבותיו של המקרה הנדון. במקרים, שמטבעם יהיו נדירים יחסית, בהם יסבור בית המשפט הדן בטענת ההגנה מן הצדק, כי אין די בעמדת המאשימה, המוצגת באמצעות הפרקליט המיצג אותה, כדי לבחון את טענת הנאשם, וכי נכון שהגורם שאישר את ההעמדה לדין עצמו, היועץ או המשנה לפרקליט המדינה, ימסור בכתב את נימוקיו להחלטה, הוא רשאי להורות על כך בגדר סמכותו מכוח סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי. כך, למשל, בעניין פלוני, קבע כב' השופט מ' י' הכהן כי: "במקרה דנן, מדובר בהשתלשלות עניינים לא שכיחה של הגשת כתב אישום בשיהוי ניכר, אשר הולידה, ככל שמדובר בנאשמים הקטינים, את הצורך בלא פחות מארבעה אישורים של היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב האישום לפי סעיף 14 לחוק הנוער, מתוכם שלושה אישורים להגשתו מחדש לאחר שנמחק ע"י בית משפט. השתלשלות כזו, בוודאי שאינה מאפשרת להסתפק באמירה כללית שהיועץ המוסמך מטעמו הפעיל את סמכותו כדין, בהסתמך על הנחיות פרקליט המדינה, אלא נדרשת הבהרה לגבי השיקולים להגשת כתב האישום במצב הדברים המתואר. לאור האמור, אני מורה לב"כ המאשימה להמציא לבית המשפט בכתב, את נימוקיו של המשנה לפרקליט המדינה לגבי שלושת האישורים להגשת כתב האישום ... " (שם, בפסקאות 19-20). משכך, יכולתו של בית המשפט להפעיל ביקורת שיפוטית כלפי החלטות על העמדה לדין לפי סעיף 14 לחוק הנוער לא נפגעת, ובמקרים המתאימים יכול השופט הדן בתיק העיקרי להורות על הצגת הנימוקים המפורטים ולא להסתפק בהנמקה הנשמעת בדיון מפיה של התביעה, באמצעות נציג היועץ, הנמקה שכרגיל אמורה להספיק לשם בחינת השיקולים שעמדו בבסיס ההחלטה לאשר את ההעמדה לדין.

10. עולה מהחלטה זו כי כדרך כלל, גם כאשר הבקשה לקבלת המסמכים, היא לצורך הגשת בקשה לביטול כתב אישום מכוח טענת הגנה מן הצדק, כפי שנעשה בענייננו, אין להורות על העברת תרשומות פנימיות בין המאשימה ליועץ המשפטי לממשלה, לרבות נימוקיו למתן אישור בדיעבד, אלא "במקרים שמטבעם יהיו נדירים יחסית". וזאת מאחר ודי בנתונים ובנסיבות המצויים בידי ב"כ הנאשמים על מנת לבסס בקשה כאמור.

11. לא מצאתי כי העניין שבפניי נמנה על אותם "מקרים נדירים". הגשת כתב אישום באיחור, גם אם לדעת ב"כ הנאשמים מדובר באיחור קיצוני, אינה נסיבה שיש בה על מנת להצביע על מקרה נדיר ויוצא דופן, כפי הדוגמא שהובאה בפסק דינו של בית המשפט העליון.

12. ניתן ללמוד מהנחיית היועמ"ש 4.1202, כי מקרה שכזה בו יידרש היועץ המשפטי לממשלה לאשר בדיעבד הגשת כתב אישום שהוגש בסטייה מהזמנים שנקבעו בהנחיה נלקח בחשבון, וכפי שעולה

מהדוגמאות שהובאו על ידי המאשימה בתגובתה, אישור שכזה ניתן במקרים לא מעטים בהם הוגשו כתבי אישום באיחור ניכר יותר מזה שבעניין שבפניי.

13. מאחר ואין עניין זה עומד בגדר אותם "מקרים נדירים", הרי שמתקיים הכלל שנקבע בפסק דינו של בית המשפט העליון ולפיו פרושה בפני ב"כ הנאשמים התמונה הנדרשת לצורך העלאת טענותיה בנוגע להגנה מן הצדק, וממילא תידרש המאשימה להציג את עמדתה באשר להצדקה להגשת כתב האישום באם תעלה טענה זו.

14. לנוכח האמור לעיל, הבקשה נדחית.

15. אציין, כי במסגרת נימוקי הצדדים, הועלו טענותיהם באשר לשאלה, האם האישור בדיעבד שניתן על ידי היועמ"ש, ניתן בסמכות אם לאו. מקומה של הכרעה בשאלה זו הוא בבקשה לביטול כתב אישום, אם תוגש כזו, ולא מצאתי שיש צורך להכריע בכך במסגרת הבקשה שבפניי כעת.

ניתנה היום, כ"ג חשוון תשפ"ג, 17 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.